

Инвестиционо-развојна банка
Републике Српске

На основу члана 8. и члана 12. став 1. Закона о Инвестиционо-развојној банци Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 56/06), члана 8. Закона о Фонду за развој и запошљавање Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 56/06), члана 14. Статута Инвестиционо-развојне банке Републике Српске (број 04/1-012-2285/06, од 26. октобра 2006. године и број: 04/1-012-2694/08, од 13. новембра 2008. године), Уговора о финансирању - кредит ИРБРС за мала и средња предузећа закљученог између Босне и Херцеговине и Европске инвестиционе банке од 26.11.2009. године, Допунског уговора од 16.11.2010. године, Супсидијарног уговора закљученог између Босне и Херцеговине и Републике Српске од 02.09.2010. године, Одлуке Народне скупштине Републике Српске о прихватању задужења од 15.12.2009. године („Службени гласник Републике Српске“ број: 116/09), Одлуке Владе Републике Српске о прихватању кредитних средстава која се преносе Одлуком Народне скупштине Републике Српске, број: 04/1-012-2-1537/10 од 22.07.2010. године и Уговора о преносу финансијских средстава ЕИВ-а по Пројекту закљученом између Министарства финансија Републике Српске и Инвестиционо-развојне банке Републике Српске број: 02-141-2/11 од 08.03.2011. године, Управа Инвестиционо-развојне банке Републике Српске а.д. Бања Лука, на 191. сједници од 07.06.2011. године, д о н и ј е л а ј е

У П У Т С Т В О

о директном пласману средстава

Пројекта кредитирања малих и средњих предузећа

из средстава зајма Европске инвестиционе банке - пречишћени текст

Члан 1.

(1) Упутством о директном пласману средстава Пројекта кредитирања малих и средњих предузећа из средстава зајма Европске инвестиционе банке (у даљем тексту: „Упутство“) утврђују се: циљ пројекта, корисници, начин пласмана, намјена и сврха, износи, валуте, ограничења, контрола те остала питања од значаја за пласман средстава по Пројекту кредитирања малих и средњих предузећа из средстава зајма Европске инвестиционе банке (у даљем тексту: „Пројекат ЕИВ“).

(2) Овим упутством одређују се критерији прихватљивости инвестиција и расхода („пројекти“), финансираних од стране зајма Европске инвестиционе банке („ЕИВ“) за мала и средња предузећа („МСП“) као и правних лица и предузетника („крајњих корисника“) која реализују те пројекте, за добијање сагласности ЕИВ да пројекат испуњава услове („процедура расподеле“).

(3) Средства Пројекта ЕИВ пласира Фонд за развој и запошљавање Републике Српске а.д. Бања Лука („Фонд“), којим управља Инвестиционо-развојна банка Републике Српске а.д. Бања Лука („ИРБРС“).

Члан 2.

Циљ Пројекта ЕИВ је побољшање приступа финансијама за МСП, предузетнике и органе јавног сектора у области инфраструктуре и крајњим корисницима било које величине или власништва у области економије знања, енергије, животне средине, индустрије, здравља, образовања, услуга и туризма.

Члан 3.

(1) Крајњи корисници средстава Пројекта ЕИВ су:

- самостална МСП, која прије инвестирања имају мање од 250 запослених са еквивалентом пуног радног времена („Пројекти МСП“);
- органи јавног сектора из РС у области инфраструктуре и крајњи корисници било које величине или власничке структуре у области економије знања, енергије, животне средине, индустрије, здравља, образовања, услуга и туризма („Пројекти инфраструктуре“).

(2) Крајњи корисници су правна лица са сједиштем у Републици Српској, те предузетници са пребивалиштем у Републици Српској.

(3) У цјелини, МСП се сматрају самосталним ако је:

- (i) мање од 25% њиховог капитала власништво другог предузећа;
- (ii) 25% или више власништва у власништву другог предузећа, али група запошљава мање од 250 особа на консолидованој основи. За израчунавање броја запослених у случају предузећа која нису аутономна, број запослених вертикално интегрисаних предузећа се додаје. У случају партнерских предузећа (предузеће је у власништву између 25% и 50% капитала другог предузећа): број запослених код потенцијалног крајњег корисника се сабира са бројем запослених предузећа партнера, примјеном процента учешћа у другом. У случају повезаних предузећа (када предузеће има више од 50% учешћа у капиталу другог предузећа): број запослених код потенцијалног крајњег корисника се сабира са бројем запослених из повезаног предузећа, додавањем укупног броја запослених у другом. Кумулирање мора да обухвата сва партнерска предузећа непосредно вертикално интегрисана (више и ниже) са потенцијалним крајњим корисником и сва повезана предузећа;
- (iii) 25% или више капитала у власништву органа јавног сектора; орган јавног сектора је локална власт са годишњим буџетом мањим од 10.000.000 EUR (у противвриједности израженој у КМ) и која има мање од 5.000 становника;
- (iv) 25% или више власништва у власништву предузећа или институција у складу са изузецима, опширније у Препоруци комисије 2003/361/ЕС од 06. маја 2003. године, члан 3, други параграф (то су фондови ризичног капитала или „пословни анђели“, под условом да улажу мање од 1.250.000 EUR (у противвриједности израженој у КМ) у исто предузеће, затим универзитети или непрофитабилни истраживачки центри, институционални инвеститори укључујући регионалне развојне фондове).

(4) Најмање 70% средстава Пројекта ЕИВ-а мора бити искориштено за финансирање Пројекта МСП, узимајући у обзир и средства пласирана у складу са Упутством о пласману средстава путем комерцијалних банака по Пројекту кредитирања малих и средњих предузећа из средстава зајма Европске инвестиционе банке.

(5) Финансијске холдинг компаније индустријских група и лизинг компаније повезане са специфичним произвођачем, немају право на финансирање из средстава Пројекта ЕИВ.

- (6) Средства Пројекта ЕИВ се пласирају крајњим корисницима на кредитној основи.
- (7) Пројекти морају бити лоцирани у Републици Српској.

Члан 4.

- (1) Кредит по Пројекту ЕИВ је доступан за финансирање свих трошкова, који су настали у контексту развоја крајњих корисника, осим за чисте финансијске трансакције.
- (2) Појединачни пројекат је збир трошкова, који се морају идентификовати у смислу локације, дизајна и користи, а који се предузимају у времену до три године око потписивања уговора о просљеђивању са крајњим корисником.
- (3) Прихватљиви трошкови пројекта укључују:
- Набавку материјалних средстава, изузев земљишта. Финансирање куповине земљишта је искључено, изузев ако је то технички апсолутно неопходно за инвестиције. У таквим случајевима, инвестициони трошак умањен за куповину земљишта и друге неподобне трошкове, требао би увијек прекорачити финансирање из средстава Пројекта ЕИВ. Финансирање куповине пољопривредног земљишта је у потпуности искључено;
 - Улагање у нематеријална средства, то јесте:
 - развој, планирање и финансирање трошкова током фазе изградње;
 - трошкови истраживања и развоја (накнаде, развојни трошкови, бруто плате директно повезане са истраживањем, развој и иновационе компоненте дјелатности).
- (4) Поред тога, само за Пројекте МСП, прихватљиви трошкови пројекта укључују:
- Улагање у нематеријална средства, то јесте:
 - Изградња дистрибутивних мрежа на домаћим тржиштима или другим тржиштима унутар ЕУ (стицање средства и/или заштитног знака, оперативни трошкови и трошкови радне снаге);
 - Промјена генерација или трансмисије предузећа везане за питања особља, омогућавајући наставак економске активности дотичног предузећа. Обим финансирања је ипак ограничен на оне случајеве гдје су и купац и субјекат који се продаје - МСП, и да износ не прелази 1.000.000 EUR (у противвриједности израженој у КМ). Аквизиција предузећа, као таквог, не испуњава услове за финансирање из средстава Пројекта ЕИВ.
 - Стални раст обртног капитала потребног за ширење пословне активности.
- (5) Реализација релевантног пројекта не би требало да буде завршена више од 6 мјесеци прије достављања Захтјева за расподјелу.

Члан 5.

- (1) Сви сектори осим сљедећих су прихватљиви за финансирање из средстава Пројекта ЕИВ:
- а) производња оружја и муниције, наоружања, војне или полицијске опреме или инфраструктуре, или опреме и инфраструктуре која ограничава индивидуална права и слободу људи (то јесте затворима, центрима за притвор у било којој форми);

- б) коцкање и улагање у опрему која се односи на коцкање;
 - в) производња дувана, прерада или дистрибуција;
 - г) активности које укључују живе животиње за експерименталне и научне сврхе и уколико се не може гарантовати поштовање „Конвенције Савјета Европе о заштити животиња кичмењака искориштених за експерименталне и друге научне сврхе“;
 - д) активности које изазивају утицаје на животну средину који нису у великој мјери ублажени и/или надокнађени;
 - е) сектори који се сматрају етички или морално контроверзним, на примјер, истраживање људског клонирања;
 - ж) куповина и градња некретнина у сврху њиховог даљег прометовања или становања.
- (2) Из средстава Пројекта ЕИВ неће се финансирати пословне трансакције између подносиоца захтјева за кредит и са њим власнички повезаних лица.
- (3) Из средстава Пројекта ЕИВ не могу се плаћати: царине, порези и друге накнаде за радове, услуге и робе финансиране из средстава Пројекта ЕИВ.

Члан 6.

- (1) Из средстава по Пројекту ЕИВ финансирају се пројекти чија укупна вриједност износи не мање од 40.000 EUR и не више од 25.000.000 EUR (или у некој другој валути).
- (2) Износ кредита по Пројекту ЕИВ не може бити већи од 12.500.000 EUR (или у некој другој валути).
- (3) Из средстава Пројекта ЕИВ финансира се највише 80% од вриједности Пројекта МСП, односно највише 50% од вриједности Пројекта инфраструктуре.
- (4) Крајњи корисник кредита лично учешће у вриједности финансираног пројекта обезбјеђује у новцу, стварима и правима.
- (5) Период отплате за Пројекте МСП износи до дванаест (12) година, док период отплате за Пројекте инфраструктуре износи до петнаест (15) година.
- (6) Максималан грејс период износи двије (2) године.
- (7) Период отплате кредита треба бити усклађен са економским и техничким вијеком финансираних пројеката и износи минимално двије године.
- Период отплате кредита састоји се од грејс периода и периода отплате главнице и камате. Период отплате кредита почиње тећи од првог дана наредног мјесеца од дана повлачења укупног износа средстава од стране крајњег корисника.
- (8) Грејс период је период у којем крајњи корисник кредита није у обавези отплате главнице кредита, већ само плаћања камате на повучена средства.
- (9) Рок коришћења, односно рок за повлачење укупног износа средстава је 6 (шест) мјесеци од дана закључивања Уговора о просљеђивању. Рок коришћења престаје повлачењем укупног износа средстава или истеком 6 (шест) мјесеци.
- (10) Обавезе крајњих корисника средстава Пројекта ЕИВ доспијевају сваког првог у мјесецу. Крајњи корисник уплаћује средства на рачун Фонда најкасније 2 радна дана од дана доспијећа. ИРБРС неће обрачунавати затезну камату крајњем кориснику за кашњење у отплати кредита до 2 радна дана од дана утврђеног отплатним планом.
- (11) У случају да су субвенције ЕУ повезане са пројектом, износ уговора о просљеђивању

финансираног из средстава Пројекта ЕИВ, увећан за износ потенцијалних ЕУ субвенција не могу нити у једном тренутку бити већи од 100% од вриједности пројекта који се финансира.

(12) Укупан износ средстава по кориснику на дан подношења захтјева за кредит по Пројекту ЕИВ не може бити већи од износа прописаног ставом (2) члана 6. овог упутства.

Члан 7.

(1) За кредите по Пројекту ЕИВ, ИРБ РС утврђује излазну каматну стопу на годишњем нивоу.

(2) Излазна каматна стопа ИРБ РС је каматна стопа на годишњем нивоу по којој ИРБ РС пласира средства крајњем кориснику и утврђена је као збир 6-мјесечног EURIBOR-а и фиксног интервала ЕИВ, увећан за 3,30 процентних поена.

(3) За пројекте МСП и пројекте инфраструктуре који се финансирају у неразвијеним и изразито неразвијеним општинама крајњем кориснику се одобрава умањење каматне стопе од 0,50 процентних поена.

(4) Излазна каматна стопа ИРБ РС утврђује се према вриједности 6mEURIBOR на дане 31. март за период април-октобар и 30. септембар за период октобар-април и према вриједности фиксног интервала који утврђује ЕИВ.

ИРБРС врши прерачун излазних каматних стопа према важећој вриједности EURIBOR, а која је формирана два дана раније (Т-2).

ИРБРС ће обавјештавати крајњег корисника о вриједности EURIBOR која ће се примјењивати приликом прерачуна излазних каматних стопа.

(5) Обрачун камате врши се пропорционалном методом.

(6) ИРБРС обрачунава крајњем кориснику накнаде и провизије по основу обраде кредита, надзора и контроле у износу од 0,80% од одобреног износа кредита, максимално 100.000 КМ по сваком одобреном кредиту.

Накнаду и провизију крајњи корисник плаћа Фонду једнократно, прије пласмана кредита.

(7) Ако крајњи корисник отплати кредит Фонду прије рока утврђеног планом отплате кредита, дужан је да плати накнаду у висини од 0,5% на остатак дуга.

(8) Кредити по Пројекту ЕИВ се одобравају у конвертибилним маркама, уз валутну клаузулу. Валута обрачуна је EUR по средњем курсу Централне банке Босне и Херцеговине.

Члан 8.

На име обезбјеђења редовне отплате по Уговору о просљеђивању крајњи корисник је дужан прибавити одговарајуће инструменте обезбјеђења прописане интерним актима ИРБРС за Пројекат ЕИВ.

Члан 9.

(1) Лица заинтересована за коришћење кредитних средстава Пројекта ЕИВ достављају ИРБРС Захтјев за кредит и потребну документацију коју је прописала ИРБРС.

(2) ИРБРС доставља ЕИВ-у захтјев за расподјелу на прелиминарно одобравање кредита.

(3) ИРБРС, у складу са својом пословном политиком, врши оцјену кредитне способности подносиоца захтјева за кредит и процјену захтјева за кредит.

О захтјевима из претходног става овог упутства одлучује Кредитни одбор ИРБРС, односно за одобравање кредита крајњем кориснику неопходно је доношење сљедећих одлука у складу са висином кредитног износа и то:

1. за износе кредитног задужења подносиоца захтјева за кредит до 500.000 КМ, одлука кредитног одбора ИРБРС;
2. за износе кредитног задужења подносиоца захтјева за кредит преко 500.001 КМ, одлука кредитног одбора ИРБРС и одлука кредитног одбора којег именује Скупштина акционара ИРБРС.

(4) Крајњи корисник подноси ИРБРС комплетиран и потписан захтјев за расподјелу, који се просљеђује ЕИВ.

(5) На бази прописно комплетираног и потписаног захтјева за расподјелу, и ако је захтјев у складу са критеријима Допунског уговора, ЕИВ ће издати писмо расподјеле ИРБРС којим одобрава употребу ЕИВ-ових фондова за релевантни пројекат.

ЕИВ, посредством Министарства финансија и трезора БиХ/Министарства финансија РС, врши пренос средстава на рачун Фонда најкасније у року од 4 мјесеца од дана подношења Захтјева за исплату.

(6) ИРБРС по сваком одобреном кредитном захтјеву закључује са крајњим корисником Уговор о просљеђивању зајма којим се дефинише износ одобрених кредитних средстава за конкретан пројекат, као и начин и услови дозначавања кредитних средстава.

(7) Крајњи корисник је обавезан да:

- (а) користи кредит искључиво за спровођење одобреног пројекта, у складу са Допунским уговором потписаним између ИРБРС и ЕИВ те оконча пројекат како је предвиђено;
- (б) заврши пројекат у оквиру периода до три (3) године од потписивања Уговора о просљеђивању;
- (в) спроводи или обавља активности везане за пројекат у складу са важећим законима за заштиту животне средине и након захтјева ИРБРС достави доказ о испуњавању ове обавезе;
“Животна средина” означава сљедеће, у мјери у којој утичу на добробит људи:
(1) фауна и флора; (2) земља, вода, клима и пејзажи; и (3) изграђена средина и културно наслеђе и укључује сигурност и заштиту здравља на раду и друштвене посљедице Пројекта.
“Закони о заштити животне средине” означавају ЕУ закон и националне законе и регулативу Босне и Херцеговине, као и примјенљиве међународне споразуме, чији је главни циљ очување, заштита и унапређење животне средине“;
- (г) одржава, поправља, прегледа и обнавља сву имовину пројекта, с циљем да се имовина одржава у добром радном стању;
- (д) дозволи или дозвољава особама које је ЕИВ одредила, које могу пратити представници Европског ревизорског суда (у даљем тексту Ревизорски суд), да посјете мјеста, инсталације и радове који чине дијелове пројекта и да изврше провјере какве желе и обезбиједити тим представницима информације и помоћ које они могу захтијевати у разумној мјери;

- (е) осигура адекватне услове Европској комисији, њеним овлашћеним представницима, Ревизорском суду и било којој другој институцији Заједнице или организације, које према примјенљивим законима Европске комисије имају права да провјере коришћење ресурса обезбијеђених од стране Европске комисије у складу са Пројектима МСП и/или Пројектима инфраструктуре, што подразумијева : 1) да имају приступ информацијама које посједује Корисник кредита; 2) да обављају своје дужности према законима и 3) да дају сагласност за обављање било које ревизије у складу са примјењивим законодавством ЕУ; и
- (ж) задржи сву релевантну документацију везану за реализацију одобреног пројекта у сврху инспекције у периоду од пет година након датума задње отплате кредита по Пројекту ЕИВ;
- (з) реализује финансирани пројекат у складу са позитивним законским прописима;
- (и) обезбјеђује такве информације, након одређеног захтјева од стране ЕИВ-а, које ће омогућити провјеру поштивања горе наведених обавеза.

(9) У случају непоштовања ових обавеза, ИРБРС има право да захтијева ранију отплату кредита, уз обрачун накнаде из члана 11. став (3).

Члан 10.

(1) Пројекти могу бити финансирани једино ако су задовољени важећи национални и ЕУ критерији у вези са набавком послова, материјала и услуга¹. Тамо гдје такве процедуре укључују отворене или ограничене процедуре које ће се објавити у Службеном гласнику Европске заједнице (само у случају радова у јавном сектору у вриједности једнакој 5.000.000 EUR или више цијене без пореза, или за материјале и услуге у јавном сектору у вриједности једнакој 200.000 EUR или више цијене без пореза), ЕИВ задржава право да ревидира различите фазе процеса набавке.

Ако ЕИВ затражи, зајмопримац ће осигурати да крајњи корисник објави релевантне публикације у Службеном гласнику ЕУ доступном ЕИВ.

(2) У случају да је Корисник кредита изузет од обавезе примјене одредби Закона о јавним набавкама Босне и Херцеговине и пратећих подзаконских аката, обавезује се да примијени исте када ИРБРС/ЕИВ оцијени да је то неопходно.

Члан 11.

(1) ИРБРС врши контролу намјенске употребе и намјенског кориштења пласираних средстава Пројекта ЕИВ.

(2) Крајњи корисник ставља на располагање ИРБРС сву документацију која се односи пројекат који се финансира из кредитних средстава Пројекта ЕИВ.

(3) У случају утврђене ненамјенске употребе средстава од стране крајњег корисника, крајњи корисник исплаћује Фонду укупан износ остатка дуга по уговору о просљеђивању, увећан за накнаду у износу од 5%.

(4) Уколико је неоправдан износ утрошка кредита мањи од 5% одобреног кредита, крајњи корисник кредита враћа Фонду неоправдани износ кредита увећан за накнаду у износу од 5% од неоправданог дијела кредита.

¹ За даље информације о критеријима јавног надметања ЕУ:
<http://www.eib.org/publications/thematic/publication.asp?publ=44>

Члан 12.

(1) У циљу транспарентности, информације о поднесеним и одобреним кредитним захтјевима биће јавно објављене на интернет страници ИРБРС.

(2) Објављене информације ће обухватати: назив подносиоца захтјева односно крајњег корисника кредита, општину у којој подносилац захтјева односно корисник кредита има сједиште, односно пребивалиште, Фонд из чијих се средстава финансира пројекат, врста пројекта (пројекат МСП или пројекат инфраструктуре), износ кредита и друге релевантне информације.

Члан 13.

Упутство ступа на снагу даном доношења.

Број: 02-313-2/11

Бања Лука, 10.06.2011. године